
Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 7 maja 2026 r. (sygn. III OSK 1964/23) oddalił skargę kasacyjną Komendanta Stołecznego Policji i podtrzymał stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie dotyczące zasad ustalania należnego ekwiwalentu za niewykorzystany urlop funkcjonariusza Policji.

Sprawa dotyczyła policjanta zwolnionego ze służby 11 marca 2017 r., który po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 r. wystąpił o wyrównanie wypłaconego wcześniej ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy. Organy Policji odmówiły wypłaty wyrównania, uznając, że wobec funkcjonariuszy zwolnionych przed 6 listopada 2018 r. nadal należy stosować wcześniejszy współczynnik 1/30 miesięcznego uposażenia za jeden dzień urlopu.

NSA nie podzielił tego stanowiska. Sąd przypomniał, że wyrokiem z 30 października 2018 r. (K 7/15) Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodny z Konstytucją fragment art. 115a ustawy o Policji przewidujący ustalanie wysokości ekwiwalentu według współczynnika 1/30 miesięcznego uposażenia. Zdaniem TK, taki sposób wyliczania nie zapewniał rzeczywistej ekwiwalentności świadczenia za niewykorzystany urlop, gdyż ekwiwalentnym wynagrodzeniem za przepracowany dzień urlopu jest wynagrodzenie za jeden dzień roboczy. W konsekwencji, jak stwierdził NSA, od chwili publikacji wyroku TK, czyli od 6 listopada 2018 r., zakwestionowany fragment przepisu został wyeliminowany z obrotu prawnego i nie może być podstawą dalszego orzekania, także w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed tej daty.

Istotne znaczenie w sprawie miał również art. 9 ust. 1 ustawy z 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych. Organy Policji interpretowały bowiem ten przepis literalnie, uznając, że dla funkcjonariuszy zwolnionych przed 6 listopada 2018 r. nadal obowiązuje wcześniejszy sposób obliczania ekwiwalentu. NSA uznał jednak, w ślad za wspomnianym orzeczeniem TK, że taka wykładnia jest niezgodna z Konstytucją. Sąd zwrócił przy tym uwagę, że ustawodawca w przepisie przejściowym posłużył się pojęciem „zasad” ustalania ekwiwalentu, a nie bezpośrednim odwołaniem do współczynnika 1/30. Oznacza to, że przy stosowaniu dawnych przepisów należy uwzględnić skutki wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który usunął niekonstytucyjny przelicznik z systemu prawa.

NSA podkreślił również znaczenie art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, zgodnie z którym wyrok TK może stanowić podstawę wznowienia postępowań oraz uchylecia wcześniejszych rozstrzygnięć. Zdaniem sądu, przyjęcie stanowiska prezentowanego przez organy Policji prowadziłoby do ograniczenia skutków wyroku TK wyłącznie na przyszłość, co byłoby sprzeczne z konstytucyjną zasadą powszechnej mocy obowiązującej orzeczeń Trybunału. W uzasadnieniu NSA zaakceptował także sposób obliczania ekwiwalentu przyjęty przez sąd pierwszej instancji; wskazano, że świadczeniem ekwiwalentnym za jeden dzień niewykorzystanego urlopu powinno być wynagrodzenie odpowiadające jednemu dniowi roboczemu, dlatego też za racjonalne uznano zastosowanie współczynnika 1/21, przewidzianego obecnie w ustawie o Policji, a nie dotychczasowego współczynnika 1/30.

Sąd zaznaczył jeszcze, że liczba dni niewykorzystanego urlopu za okres przed 6 listopada 2018 r. powinna zostać pomnożona przez wysokość wynagrodzenia należnego za jeden dzień roboczy według stanu na dzień zwolnienia funkcjonariusza ze służby, zaś następnie organ powinien ustalić różnicę pomiędzy świadczeniem już wypłaconym a należnym wyrównaniem.

Wyrok NSA z 7 maja 2026 r. (sygn. III OSK 1964/23)

NSA o ekwiwalencie za urlop policjanta. Współczynnik 1/30 nie może być dalej stosowany

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 25, czerwiec 2026 18:50

Mateusz Jabłoński

Odsłony: 385

Źródło: [CBOSA](#)